

NACZELNA RADA ADWOKACKA

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 22 505 25 00, 22 505 25 01, fax 22 505 25 08
e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

Warszawa, dnia 5 lipca 2016 r.

NRA.12-SM-1.149.2016

Szanowny Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

STANOWISKO

w sprawie projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy 558)

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zwraca się do Pana Marszałka Sejmu RP z prośbą o rozważenie wstrzymania prac nad projektem ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy 558). Ewentualne uchwalenie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym zawierającej rozwiązania zawarte w projekcie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym wraz z poprawkami przyjętymi w toku prac Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz nadzwyczajnej podkomisji do rozpatrzenia projektów ustaw o Trybunale Konstytucyjnym (druki sejmowe 550, 558, 569 oraz 129) nie stwarza dobrych podstaw do zażegnania konfliktu politycznego, opiera się bowiem w części na regulacjach, które można kwestionować z punktu widzenia konstytucyjnej zasad trójpodziału władz. Przyjęte w projekcie rozwiązania wywoływać mogą także wątpliwości z perspektywy efektywnej ochrony konstytucyjnych praw i wolności jednostki, będących fundamentami demokratycznego państwa prawnego.

Warto przypomnieć, że projekt ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, został wniesiony do Sejmu RP przez grupę posłów w dniu 29 kwietnia 2016 roku (druk sejmowy 558) jako koncyliacyjna inicjatywa ustawodawcza, mająca na celu wypracowanie kompromisowych rozwiązań służących ostatecznemu zażegnaniu trwającego od listopada kryzysu wokół Trybunału Konstytucyjnego. Niezależnie od deklarowanych intencji projekt został negatywnie oceniony przez środowiska

prawnicze oraz organizacje pozarządowe. Pomimo nie budzącego wątpliwości i zarazem krytycznego stanowiska podmiotów opiniujących, projekt został bez jakichkolwiek modyfikacji skierowany do dalszych prac legislacyjnych, które aktualnie są w końcowej fazie. Poprawki przyjęte w toku prac w nadzwyczajnej podkomisji i Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w dniu 29 czerwca 2016 r. jedynie pogłębiają obawy o niezgodności projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z ustawą zasadniczą.

Rozwiązania zaproponowane w projekcie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy 558) wbrew deklarowanym i zasługującym na pozytywną ocenę intencjom w istocie zmierzają do przywrócenia przez ustawodawcę regulacji uznanych za niekonstytucyjne w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 9 marca 2016 roku wydanego w sprawie o sygn. akt K 47/15. Poprawki zaproponowane w trakcie dalszych prac legislacyjnych – zawierające zupełnie nowe rozwiązania w stosunku do pierwotnego projektu – nie zostały poddane konsultacjom publicznym ani procesowi opiniowania przez uprawnione i zainteresowane podmioty. Proponowane rozwiązania trudno uznać za realizację zaleceń organizacji międzynarodowych.

Mając na uwadze poważne wątpliwości dotyczące rozwiązań proponowanych w projekcie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym i ich zgodności z ustawą zasadniczą, Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zwraca się z prośbą o rozważenie wstrzymania dalszych prac legislacyjnych nad projektem tej ustawy w celu stworzenia możliwości wypracowania kompromisowych rozwiązań stanowiących podstawę nowej ustawy o Trybunale Konstytucyjnym.

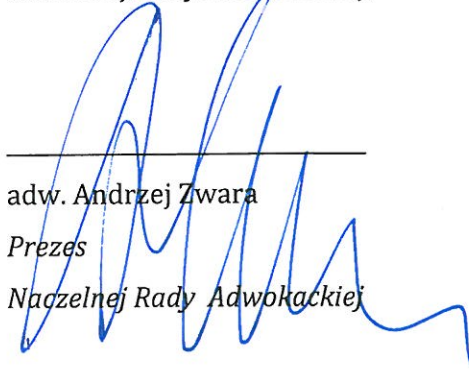
Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zwraca się do Pana Marszałka o przeprowadzenie rzetelnych i efektywnych konsultacji publicznych nad projektem ustawy oraz o uwzględnienie opinii przedstawianych przez środowiska prawnicze i społeczeństwo obywatelskie.

Pozostajemy w przekonaniu, że przedstawiciele władzy ustawodawczej zawsze kierują się zasadami poprawnej legislacji oraz koniecznością przestrzegania konstytucyjnych wymogów stanowienia prawa. Wierzymy, że przestrzeganie tego obowiązku przez przedstawicieli władz publicznych nigdy nie będzie kwestionowane. Proces stanowienia prawa w demokratycznym państwie prawnym, poza dochowaniem wymogów formalnych związanych z trybem prac legislacyjnych, powinien również uwzględniać przeprowadzenie transparentnych i szerokich konsultacji z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i podmiotami powołanymi z mocy ustawy do ochrony praworządności, praw i wolności człowieka i obywatela, a nade wszystko z podmiotami powołanymi do stania na straży niezależności i niezawisłości sędziów

oraz funkcjonowania sądownictwa. Dotyczy to w szczególności ustaw regulujących organizację i postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Mając na uwadze fakt, że Trybunał Konstytucyjny jest jednym z gwarantów przestrzegania praw i wolności człowieka i obywatela, a także zasadę zgodności powszechnie obowiązującego w Polsce prawa z Konstytucją i ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, wyrażamy przekonanie, że akty prawne dotyczące Trybunału Konstytucyjnego powinny zawierać normy przemyślane, racjonalne i zgodne z Konstytucją RP. Przyjęcie projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w zaproponowanym brzmieniu nie stwarza dobrej podstawy do osiągnięcia szeroko rozumianego konsensu, paradoksalnie wbrew intencjom projektodawców towarzyszącym wniesieniu projektu do Parlamentu jego uchwalenie prowadzić może do paraliżu prac Trybunału Konstytucyjnego, naruszenia zasady trójpodziału władz i odrębności władzy sądowniczej, a w konsekwencji skutkować pozbawieniem obywateli RP skutecznej ochrony konstytucyjnych prawa i wolności jednostki.

W imieniu Prezydium
Naczelnej Rady Adwokackiej,

adw. Andrzej Zwara
Prezes
Naczelnej Rady Adwokackiej